



بررسی سهم هزینه‌های ورزشی در مدیریت سبد مخارج خانوارهای دانش‌آموزان شهرستان دورود

سعیده هاشم زاده^۱، محمود رئوف^{۲*}

چکیده	اطلاعات مقاله
هدف از این پژوهش بررسی سهم هزینه‌های ورزشی در مدیریت سبد مخارج خانوارهای دانش‌آموزان شهرستان دورود بود. پژوهش حاضر از حیث هدف، کاربردی و پژوهشی توصیفی - پیمایشی است. جمعیت مورد مطالعه پژوهش، تمامی خانوارهای دانش‌آموزان مشغول به تحصیل در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بود که از این تعداد ۲۰۰ خانوار با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از یک پرسش‌نامه محقق‌ساخته متشکل از ۲۶ سؤال و ۵ مؤلفه تعداد اعضا خانوار، درآمد ماهیانه خانوار، سهم هزینه‌های ورزشی به صورت ماهیانه، میزان مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی و رضایت‌مندی خانواده‌ها از هزینه‌های ورزشی استفاده شد. روایی و پایایی پرسش‌نامه مورد تأیید قرار گرفت و بمنظور تحلیل داده‌های پژوهش در دو سطح توصیفی و استنباطی از نرم افزار SPSS استفاده شد. نتایج تحلیل شاخص‌ها نشان داد که به طور میانگین درآمد هر خانوار در ماه در حدود ۱۵ میلیون تومان بود که ۷ درصد از آن سهم هزینه‌های ورزشی خانوار را تشکیل می‌داد. در سطح آمار استنباطی ابتدا آزمون کلموگروف - اسمیرنوف نرمالیتی داده‌ها را تأیید کرد و سپس برای بررسی فرضیات پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان دادند؛ درآمد خانوار تأثیر معناداری در جهت مستقیم بر سهم هزینه‌های ورزشی دارد. همچنین، تعداد اعضای خانوار نیز بر سهم هزینه‌های ورزشی هر خانوار اثر معنادار مستقیم دارد. افزون بر این، درآمد خانوار بر روی میزان مشارکت و تنوع فعالیت‌های ورزشی و میزان رضایت‌مندی از هزینه‌های ورزشی اثری معنادار مستقیم دارد.	نوع مقاله: مقاله پژوهشی تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۰۴
سهم هزینه ورزشی، سبد مخارج خانوار، درآمد ماهیانه خانوار، دانش‌آموزان شهرستان دورود	کلیدواژه‌ها

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرقدس

* نویسنده مسئول: محمود رئوف

ایمیل: mh.raoof@yahoo.com

۱. کارشناسی ارشد مدیریت بازاریابی ورزشی

۲. استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد دورود، دانشگاه آزاد اسلامی، دورود، ایران (نویسنده مسئول)

مقدمه

ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه نیافته به عنوان یک صنعت مهم و عاملی اثرگذار در رشد اقتصاد ملی بسیار مورد توجه است و یکی از بزرگترین و درآمدزاترین صنایع در قرن بیست و یکم بشمار می‌رود (آندروف و همکاران، ۲۰۱۰). به عنوان یک صنعت نوظهور، ورزش تاثیر زیادی بر توسعه اقتصادی و اجتماعی دارد و رفاه شهروندان را تامین می‌کند (لی و همکاران ۲۰۲۲). مطابق آمارهای سازمان بهداشت جهانی، بیش از یک چهارم جمعیت جهان کمبود فعالیت بدنی دارند و بیش از ۱,۴ میلیارد نفر از جمعیت بزرگسال جهان در معرض خطر ابتلا یا تشدید بیماری‌های مرتبط با کم تحرکی هستند. باوجود اقدامات قانونی و اجرایی دستگا‌های متولی ورزش کشور، روند پیشروی ناکافی بودن فعالیت بدنی آحاد جامعه نیز مشابه روند جهانی است، به طوری که مرگ سالیانه حدود ۳۲۰ هزار نفر در کشور بر اثر عوارض کم تحرکی رخ می‌دهد. ورزش به عنوان صنعت پردرآمد، به دلیل گرایش رو به رشد مردم به آن و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی، از اهمیت اقتصادی بسیار بالایی برخوردار است (عسکریان، ۱۳۸۷). امروزه به دلایلی گوناگون همچون افزایش اوقات فراغت، گرایش شدید به تندرستی، رایج شدن شرکت در فعالیت‌های ورزشی، افزایش درآمد خانوارها، شیوع ورزش حرفه‌ای، افزایش آگاهی مردم از بهداشت و سلامتی و کوتاه شدن زمان کار در بیش‌تر کشورهای توسعه یافته، اهمیتی بیش‌تر پیدا کرده است (پارکز، جی.بی، ۱۹۹۸). امروزه به دلیل آگاهی مردم از بهداشت و سلامتی و کوتاه شدن زمان کار در بیش‌تر کشورهای توسعه یافته، ورزش اهمیتی بیش‌تر پیدا کرده است و به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل افزایش سلامتی و کاهش هزینه‌های درمان، موجب توسعه برنامه‌های ملی و افزایش نسبت جمعیت و نیروی کار شده که فرد و دولت از آن بهره می‌برند (ساندرسون و همکاران، ۲۰۰۰). در کشورهای اروپایی، فعالیت‌های بدنی فوق برنامه از قبیل مسابقات یا فعالیت‌های مرتبط با تندرستی پس از ساعات آموزشی مدارس پیشنهاد شده است. این گونه فعالیت‌ها به این دلیل طراحی شده که فعالیت‌های بدنی، حتی برای افراد جوان، جذاب‌تر و در دسترس باشند. هدف اصلی فعالیت‌های فوق برنامه گسترش یا تکمیل فعالیت‌هایی است که در مدارس انجام شده اند. فعالیت‌های بدنی فوق برنامه در سطح ملی، منطقه‌ای، محلی و اغلب در سطح مدارس، سازمان یافته‌اند (اقتصاد سنجی کمبریج، ۲۰۰۲). سازمان بهداشت جهانی به کمبود فعالیت بدنی بیش از یک چهارم جمعیت جهان در طول سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۶ اشاره کرده و هشدار داده است که بیش از ۱,۴ میلیارد از کل جمعیت بزرگسال جهان در معرض خطر ابتلا یا تشدید بیماری‌های مرتبط با کم تحرکی قرار دارند. در بیش‌تر کشورهای جهان نیز شیوع فعالیت بدنی ناکافی زنان نسبت به مردان بیش‌تر است که تمایل پایین یا محدودیت زنان به انجام فعالیت‌های بدنی و ورزش در اوقات فراغت را نشان می‌دهد (گوتولد و همکاران، ۲۰۱۸).

سهم هزینه‌های ورزشی^۱ به تمام هزینه‌هایی که در طول روز، ماه و سال برای حفظ و توسعه تندرستی فرد یا افراد خانواده با محوریت ورزش و فعالیت بدنی باشد، اطلاق می‌شود. این هزینه‌ها می‌تواند شامل خرید لباس ورزشی، تجهیزات، شهریه شرکت در جلسات تمرین، دستمزد مربی، برنامه های تمرینی، شرکت در رویدادهای ورزشی و تفریحی، سفرهای ورزشی، خدمات مجازی و هر گونه موارد مربوط به حوزه ورزش باشد. پژوهش‌های زیادی در مورد تاثیرات اقتصاد ورزش انجام شده است (ژو و همکاران ۲۰۲۳). درآمد افراد و خانوارها می‌تواند نقشی مهم در تعیین اولویت‌ها و قدرت خرید آنها در زمینه ورزشی داشته باشد (تی باوت ۲۰۱۶). خانوارها با درآمد کم، عدم توانایی خود را از شرکت در ورزش اعلام کرده اند (تی باوت ۲۰۲۰). مطالعات نشان داده‌اند که هزینه‌های ورزشی می‌تواند به عنوان یک عامل بازدارنده برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی عمل کند. برای مثال، پژوهش‌هایی که در ایران انجام شده است، نشان می‌دهد که هزینه‌های ورزشی خانوارها به طور قابل توجهی تحت تأثیر مخارج دولت و سیاست‌های مالی قرار دارد (گنج خانلو و همکاران، ۱۳۹۹). میزان میانگین هزینه‌کرد خانوارهای شهری برای تهیه بلیط مسابقات ورزشی، ورودی باشگاههای ورزشی و استخر در سال ۱۴۰۱، ۲۹۲۷۹۷ ریال و برای خانوارهای روستایی ۳۰۴۵۰ ریال بوده است. از طرفی، میزان میانگین هزینه‌کرد خانوارهای شهری بابت تهیه بلیط سینما، تئاتر و تماشاخانه و نمایش‌های نور و صدا، ۴۵۹۹۱ ریال و برای خانوارهای روستایی نیز ۱۲۵۶ ریال بوده است (مرکز آمار ایران، ۱۴۰۱). مطابق با داده‌های سال ۱۳۹۹، میزان میانگین هزینه‌کرد خانوارهای شهری برای تهیه بلیط مسابقات ورزشی، ورودی باشگاههای ورزشی و

¹. sports cost share

استخر در سال ۱۴۰۱، ۲۹۲۷۹۷ ریال و برای خانوارهای روستایی ۳۰۴۵۰ ریال بوده است. از طرفی میزان میانگین هزینه‌کرد خانوارهای شهری بابت تهیه بلیط سینما، تئاتر و تماشاخانه و نمایش‌های نور و صدا، ۴۵۹۹۱ ریال و برای خانوارهای روستایی نیز ۱۲۵۶ ریال بوده است که به احتمال زیاد، یکی از عوامل مؤثر در این سهم ناچیز، افزایش نرخ تورم ورزشی و تفریحی خانوارها در طول سال‌های اخیر است؛ به طوری که با حذف اثرافزایشی تورم، هزینه‌کردهای تفریحی خانوارها همچنان روندی نزولی نشان می‌دهد. گفتنی است از سال ۱۳۹۶ به بعد تأثیر افزایشی نرخ تورم بر میزان کاهشی هزینه‌کرد تفریحات، سرگرمی و خدمات فرهنگی خانوارهای شهری و روستایی محسوس بوده است. همچنین، در طول دهه گذشته میزان میانگین هزینه‌کرد تفریحات، سرگرمی‌ها و خدمات فرهنگی خانوارهای روستایی به استثنای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ کم‌تر از میزان هزینه‌کرد خانوارهای شهری بوده است. هرچند در طول سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۱ نیز میزان هزینه‌کرد خانوارهای روستایی رشد محسوسی داشته که تا سال ۱۳۹۲ نیز ثابت مانده ولی پس از این سال‌ها روند کاهشی را نشان داده است. قابل توجه اینکه سهم تفریحات، سرگرمی، و خدمات فرهنگی در سبد هزینه‌های خانوارهای روستایی، از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ به بیش از ۵۰ درصد کاهش یافته است. بنابراین، به طور کلی میزان هزینه‌کرد تفریحات، سرگرمی‌ها و خدمات فرهنگی خانوارهای شهری و روستایی در طول سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ روند کاهشی را طی کرده است و دهک‌های پایین جامعه و خانوارهای ساکن در مناطق محروم و کم‌برخوردار کشور، اوقات فراغت ارزان‌تر یا اختصاص هزینه‌های کم‌تر به این حوزه را ترجیح داده‌اند. در واقع، دهک‌های درآمدی پایین‌تر نسبت به دهک‌های بالاتر هزینه کم‌تری را صرف تفریحات خود می‌کنند؛ برای مثال در سال ۱۴۰۱ هزینه‌کرد تفریحی دهک نخست حدود ۲۱۱۰۰۰۰ ریال و دهک ده محدود ۸۴۲۵۰۰۰۰ ریال بوده است. به بیان دیگر، میزان هزینه‌کرد تفریحی دهک نخست ۰/۶ و دهک دهم ۳/۲ درصد می‌باشد که سهم پایین‌ترین دهک حدود ۴ برابر کم‌تر از هزینه‌کرد تفریحات بالاترین دهک خانوارهای کشور بوده است. بنابراین، در سال‌های اخیر کاهش معناداری از میزان هزینه‌کرد ورزشی در سبد فراغتی خانوارهای روستایی و شهری رخ داده است. در سال ۱۳۹۴، میانگین هزینه‌کرد ورزشی افراد ساکن در نقاط شهری کشور حدود ۳۱۱۹۰۰ ریال در ماه برآورد شده است، در حالی که این میزان در سال ۱۳۹۶ برای میانگین کل استان‌های کشور حدود ۴۳۲۲۲۰ ریال بوده است؛ در طول سال‌های متوالی و براساس شاخص‌های تورمی کشور، این نرخ از سال ۱۳۹۴ تاکنون به میزان بیش از ۵۰ درصد نیز افزایش یافته است. برای مثال به طور میانگین هزینه‌کرد ماهیانه هر خانوار تهرانی حدود ۶۴۴۳۳۰ ریال بوده که رتبه نخست را در میان هزینه‌کرد خانوارهای سایر استان‌ها دارد. این نرخ به وضوح کم بودن سهم هزینه‌کرد ورزشی افراد به نسبت سایر هزینه‌کردهای اقلام مصرفی در سبد فراغتی خانوارها نیز اشاره دارد، به طوری که در سال ۱۴۰۱ میانگین هزینه‌کرد افراد در غذاخوری‌ها و سلف سرویس‌های شهری ۸۲۶۰۱۰ ریال بوده است. هزینه‌کرد ورزشی خانوارهای استان لرستان در سال ۱۳۹۶ در هر ماه ۳۳۴۶۴۰ ریال است (مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۴۰۲).

از آنجایی که ورزش نقشی مهم در بهبود سلامت جسمی و روانی دانش‌آموزان دارد، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که فعالیت‌های ورزشی می‌توانند به کاهش استرس، افزایش تمرکز و بهبود عملکرد تحصیلی کمک کنند (گنج‌خانلو و همکاران، ۱۳۹۹). ورزش می‌تواند به توسعه اجتماعی و فرهنگی جامعه کمک کند و مشارکت در فعالیت‌های ورزشی می‌تواند حس همکاری، مسئولیت‌پذیری و احترام به قوانین را در دانش‌آموزان تقویت کند (کلاشی و همکاران، ۱۳۹۴).

در پژوهشی با عنوان "برآورد تقاضای ورزش خانوارهای ایرانی" توسط جلائی و امجدی در سال ۱۳۹۸ انجام پذیرفته نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۶ سهم هزینه‌های ورزشی در جامعه آماری مورد نظر شهری و روستایی حدود ۰/۱۵ تا ۰/۲۶ درصد بوده است که سهم ناچیزی از درآمد ماهانه است. پژوهش در مورد هزینه‌های ورزشی می‌تواند تأثیرات اقتصادی قابل توجهی بر خانوارها داشته باشد. بررسی این هزینه‌ها می‌تواند به سیاست‌گذاران کمک کند تا برنامه‌های حمایتی مناسبی برای کاهش بار مالی این هزینه‌ها بر خانوارها تدوین کنند (مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۴۰۲). واقعیت این است که نشانه‌های فقر منجر به افزایش احتمال خارج شدن خانواده‌های با درآمد کم از فعالیت‌های ورزشی شده است (وانادرمشر و همکاران، ۲۰۱۵). در نتیجه اتخاذ سیاست‌های مالی مناسب توسط دولت‌ها می‌توان به توسعه ورزش خانوارها و متعاقب آن افزایش مشارکت همگانی در امر ورزش کمک کرد (گنج‌خانلو و همکاران، ۲۰۲۰). سیف‌پناهی و همکاران، ۱۳۹۴، پژوهشی با عنوان بررسی سهم

ورزش در سبد اقتصادی شهروندان شهر اندیمشک از نوع توصیفی - پیمایشی به روش میدانی انجام دادند. جامعه آماری شامل تمامی شهروندان شهرستان اندیمشک که نمونه آماری از راه جدول مورگان برآورد شد و بیان کردند میزان هزینه کردن در فعالیت‌های ورزشی خانوارها با درآمد آنها همخوانی دارد.

با شناخت دقیق سهم هزینه‌های ورزشی در سبد مخارج خانوارها، می‌توان برنامه‌هایی برای افزایش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان طراحی کرد. این امر می‌تواند به بهبود سلامت عمومی و افزایش نشاط اجتماعی کمک کند (کلاشی و همکاران، ۱۳۹۴). ثامن کیوانی فریبا و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهشی با عنوان: تأثیر عوامل اقتصادی بر هزینه‌های ورزشی دولت و خانوار در ایران، بیان کردند افزایش نرخ تورم می‌تواند باعث افزایش هزینه‌های ورزشی شود در نتیجه خرید تجهیزات ورزشی، عضویت در باشگاه‌های ورزشی و شرکت در رویدادهای ورزشی گران تمام خواهد شد. طی بررسی‌های گوناگون مشخص شد پژوهش‌های اندکی در زمینه بررسی سهم هزینه‌های ورزشی در سبد مخارج خانواده‌ها، انجام پذیرفته و ضرورت دارد تا ضمن بررسی اهمیت ورزش در مخارج ماهانه و سالانه به یک ملاک نسبی از اعداد و ارقام هزینه‌های ورزشی در خانواده‌ها دست پیدا کرد و هر ساله با در نظر گرفتن درصد تورم این اعداد به روزرسانی گردد. شاید در نگاه نخست چنین ضرورتی توسط خانواده‌ها احساس نگردد ولی اضافه کردن سهم ورزش در جدول مخارج ماهانه و سالانه خانواده‌ها بسیار مهم است. در اهمیت این موضوع باید بدانیم اضافه کردن سهم ورزش در سبد مخارج و مدیریت آن یک نوع سرمایه گذاری در تندرستی و نشاط فرزندان و صرفه جویی در هزینه‌های درمانی است. از جمله اهداف این پژوهش می‌توان به این موارد اشاره کرد: تعیین سهم هزینه‌های ورزشی در سبد مخارج خانوارهای دانش‌آموزان شهرستان دورود، بررسی ارتباط درآمد خانوار بر میزان هزینه‌های ورزشی، شناسایی ارتباط تعداد اعضای خانواده بر میزان هزینه‌های ورزشی، بررسی ارتباط درآمد خانوار بر میزان مشارکت دانش‌آموز در فعالیت‌های ورزشی. لذا با توجه به اهداف پژوهش این سؤال پیش می‌آید که سهم هزینه‌های ورزشی در سبد مخارج خانوارهای دانش‌آموزان شهرستان دورود چه میزان از درآمد ماهانه و سالانه آنها می‌باشد و ارتباط بین متغیرها چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش از نظر اجرا توصیفی - پیمایشی و از نظر هدف کاربردی است. جامعه آماری شامل تمامی خانوارهای دانش‌آموزان در شهرستان دورود بود و نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده انجام شد که از تعداد ۴۴۹۶ خانوار دارای دانش‌آموز شهرستان دورود، ۲۰۰ خانوار به عنوان نمونه انتخاب شد. لازم به ذکر است آمار کل دانش‌آموزان مطابق استعلام از اداره آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تقریباً ۳۶۰۰۰ نفر اعلام شد. با عنایت به تنوع طبقاتی، تحصیلاتی خانوارهای شهرستان دورود و اندازه بزرگ جامعه آماری، توزیع فراوانی خانوارهای دارای دانش‌آموز شهرستان دورود از توزیع نرمال پیروی می‌کند؛ از این رو، با استناد به قضیه حد مرکزی که اندازه نمونه ای بالاتر از ۱۲۰ مشاهده را دارای توزیع نرمال می‌داند؛ ۲۰۰ خانوار دارای دانش‌آموز از راه نمونه‌گیری تصادفی ساده به عنوان نمونه انتخاب شد. بمنظور تدوین مبانی نظری و مفاهیم اساسی موضوع این پژوهش از روش کتابخانه‌ای و جهت بررسی مبانی نظری از تمامی مطالعات و یافته‌های سایر پژوهش‌ها استفاده شد. بمنظور تحلیل داده‌های پژوهش در دو سطح توصیفی و استنباطی از نسخه ۲۵ نرم افزار spss استفاده شد. ابزار گردآوری داده‌های اولیه شامل یک پرسش‌نامه محقق‌ساخته با ۲۶ سؤال شامل تعداد اعضای خانوار، درآمد ماهیانه خانوار، مقدار هزینه‌های ورزشی خانوار، میزان مشارکت ورزشی و بررسی میزان رضایت از هزینه‌های ورزشی بود. بمنظور استاندارد سازی ابزار پژوهش، پرسش‌نامه اولیه پس از طراحی، به تعدادی از متخصصان و اساتید حوزه‌های مرتبط (مانند اقتصاد، مدیریت ورزشی و آمار) ارائه شد. این کارشناسان پرسش‌نامه را از نظر جامعیت، وضوح و ارتباط سئوالات با اهداف پژوهش بررسی کردند و نظرات و پیشنهادهای خود را برای اصلاح و بهبود پرسش‌نامه ارائه دادند. بر اساس نظرات دریافتی از کارشناسان، پرسش‌نامه مورد بازبینی و اصلاح قرار گرفت تا اطمینان حاصل شود که تمامی سئوالات به طور دقیق مفاهیم مورد نظر را پوشش می‌دهد و هیچ سئوالی مبهم یا نامرتب نباشد. در ادامه جهت روایی و پایایی ابزار، پرسش‌نامه بر روی یک نمونه

کوچک از جامعه آماری شامل ۲۰ خانوار توزیع شد. این پیش‌آزمون بمنظور بررسی درک و فهم سئوالات توسط پاسخ‌دهندگان و اطمینان از وضوح و ساده بودن سئوالات انجام شد. بازخوردهای دریافتی از پاسخ‌دهندگان پیش‌آزمون نیز مورد بررسی قرار گرفت و اصلاحات لازم بر اساس این بازخوردها اعمال شد. برای بررسی پایایی پرسش‌نامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. مقادیر آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷ نشان‌دهنده پایایی قابل قبول است که بر این اساس پرسش‌نامه از پایایی مناسب برخوردار بود.

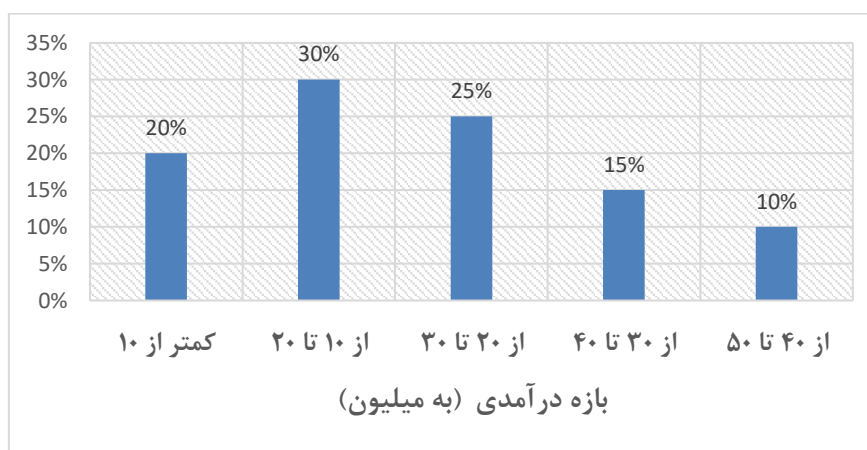
یافته‌های پژوهش

در بخش آمار توصیفی داده‌های گردآوری شده شامل داده‌های مربوط به تعداد اعضای خانواده، درآمد ماهیانه و هزینه‌های ورزشی خانوارها است که مطابق جدول ۱، نشان داده می‌شود.

جدول ۱. توصیف داده‌های تعداد اعضای خانواده

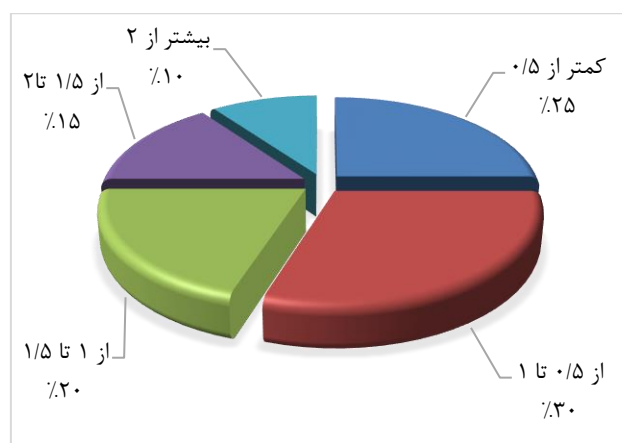
تعداد اعضای خانواده	تعداد خانوار	درصد فراوانی
۳ نفره	۴۰	۲۰٪
۴ نفره	۶۰	۳۰٪
۵ نفره	۷۰	۳۵٪
۶ نفره	۳۰	۱۵٪
کل	۲۰۰	۱۰۰٪

تعداد اعضای خانواده در این پژوهش شامل اعضای خانواده‌های دارای دانش‌آموز است که بین ۳ تا ۶ نفر متغیر است. با توجه به بررسی‌های انجام گرفته، درآمد ماهیانه خانوارها بین ۴ میلیون تا ۵۰ میلیون تومان متغیر بود و این درآمد شامل تمامی منابع مالی خانوار است که به تفکیک به شرح نمودار ۱ آمده است.



نمودار ۱. درآمد ماهیانه خانوار

به بیان دیگر، تعداد ۴۰ خانوار درآمد کمتر از ۱۰ میلیون تومان، تعداد ۶۰ خانوار درآمد ۱۰ تا ۲۰ میلیون، تعداد ۵۰ خانوار درآمد ۲۰ تا ۳۰ میلیون، تعداد ۳۰ خانوار درآمد ۳۰ تا ۴۰ میلیون و تعداد ۲۰ خانوار درآمد ۴۰ تا ۵۰ میلیون داشتند. همچنین، هزینه‌های ورزشی ماهیانه شامل تمامی مخارجی بود که خانواده‌ها برای فعالیت‌های ورزشی اعضای خود پرداخت می‌کردند که در نمودار ۲ قابل مشاهده است.



نمودار ۲. هزینه‌های ورزشی خانوار

نتایج نمودار ۲ نشان می‌دهد که مخارج ورزشی ۲۵ درصد از خانوارها (معادل ۵۰ خانوار) زیر پانصد هزار تومان، ۳۰ درصد از خانوارها (معادل ۶۰ خانوار) از ۵۰۰ هزار تا یک میلیون تومان می‌باشد، همچنین، ۲۰ درصد از خانوارها (معادل ۴۰ خانوار) از یک تا یک و نیم میلیون تومان، ۱۵ درصد نیز (معادل ۳۰ خانوار) در حدود ۱/۵ تا ۲ میلیون تومان و در نهایت، ۱۰ درصد از خانوارها (معادل ۲۰ خانوار) بیش‌تر از ۲ میلیون تومان به صورت ماهیانه برای موارد ورزشی فرزندان دانش‌آموز خود هزینه کرده‌اند.

در ادامه مطابق جدول ۲ به توصیف متغیرهای پژوهش مشتمل بر تعداد اعضای خانواده، درآمد ماهیانه، و هزینه‌های ورزشی ماهیانه با استفاده از جدول شاخص‌های آماری میانگین و انحراف معیار پرداخته شده است. نتایج جدول ۲، به طور کلی نشان می‌دهد که به طور میانگین هر خانواده دارای ۴ عضو، درآمد ماهیانه در میان خانوارها به طور میانگین برابر با ۲۰ میلیون تومان می‌باشد و به طور میانگین هر خانوار یک میلیون تومان برای موارد ورزشی در ماه هزینه می‌کند. همچنین، به متوسط دانش‌آموزان در هر خانواده دو روز در هفته در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کند و میانگین رضایت‌مندی خانواده‌ها از امکانات و هزینه‌های ورزشی حد متوسط است.

جدول ۲. میانگین‌ها و انحراف معیارها

متغیرهای اصلی پژوهش	میانگین	انحراف معیار
تعداد اعضای خانواده	۴/۴	۱
درآمد ماهیانه (میلیون تومان)	۱۵	۸/۲۵
سهم هزینه‌های ورزشی ماهیانه (میلیون تومان)	۱	۰/۷
میزان مشارکت در فعالیت‌های ورزشی	۲/۵	۰/۶۲۱
میزان رضایت‌مندی از امکانات و هزینه‌های ورزشی	۲/۸۶	۰/۰۳۱

در بخش آمار استنباطی ابتدا قبل از انجام آزمون فرضیه‌های پژوهش به بررسی پیش فرض آزمون پارامتریک پرداخته شد و با استفاده از آزمون کلموگوروف - اسمیرنوف نرمال بودن توزیع داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت. سپس با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون به بررسی فرضیه اصلی و فرضیات فرعی پژوهش پرداخته شده است.

جدول ۳. آزمون کولموگروف- اسمیرنوف برای بررسی توزیع نرمال داده‌های پرسش‌نامه استاندارد

متغیرهای پژوهش	مقدار آماره	درجه آزادی	سطح معناداری	نوع توزیع در سطح ۰/۰۵
تعداد اعضای خانوار	۰/۰۹۲	۲۰۰	۰/۲۰۰	نرمال
درآمد ماهیانه خانوار	۰/۱۳۱	۲۰۰	۰/۱۲۵	نرمال
سهم هزینه‌های ورزشی بصورت ماهیانه	۰/۰۹۳	۲۰۰	۰/۲۰۰	نرمال
مشارکت و تنوع فعالیت های ورزشی	۰/۱۲۵	۲۰۰	۰/۱۸۶	نرمال
میزان رضایت از امکانات و هزینه‌های ورزشی	۰/۰۱۲	۲۰۰	۰/۱۶۳	نرمال
کل	۰/۱۲۵	۲۰۰	۰/۰۸۲	نرمال

در این آزمون اگر سطح معناداری بدست آمده از اجرای آزمون، بزرگ‌تر از سطح معنی داری ۰/۰۵ باشد، فرض نرمال بودن توزیع داده‌ها پذیرفته می‌شود. نتایج جدول ۳، نشان می‌دهد: داده‌های پرسش‌نامه در هر ۶ مؤلفه تعداد اعضای خانوار، درآمد ماهیانه خانوار، هزینه‌های ورزشی ماهیانه خانوار، مشارکت و تنوع فعالیت ورزشی دانش‌آموزان و میزان رضایت خانواده‌ها از امکانات و هزینه‌های ورزشی با سطح معنی داری بیش‌تر از ۰/۰۵ از توزیع نرمال پیروی کرده و در این راستا می‌توان از آزمون پارامتری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون برای فرضیات این پژوهش استفاده کرد.

در فرضیات پژوهش با استفاده از آزمون پارامتریک ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون به بررسی معناداری رابطه شاخص و سهم هزینه‌های ورزشی در مدیریت سبد مخارج خانوارها پرداخته شد.

در فرضیه کلی پژوهش جهت بررسی ارتباط درآمد خانوار و سهم هزینه‌های ورزشی به شرح جداول زیر اقدام شد.

جدول ۴. رابطه درآمد ماهیانه خانوار و سهم هزینه‌های ورزشی ماهیانه دانش‌آموزان آزمون ضریب همبستگی پیرسون

متغیرها	اندازه نمونه	ضریب همبستگی	سطح معناداری
درآمد خانوار ↔ سهم هزینه ورزشی	۲۰۰	۰/۶۵	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد، ضریب همبستگی بین درآمد خانوار و سهم هزینه بصورت ماهیانه در موارد ورزشی برابر با مقدار بزرگ ۰/۶۵ است که از این مقدار سطح معناداری ۰/۰۰۱ بدست آمد که با اختلاف قابل توجهی از ۰/۰۵ کوچک‌تر می‌باشد؛ از این رو، می‌توان نتیجه گرفت، در سطح اطمینان ۹۵ درصد بین درآمد خانوار و هزینه‌های ورزشی رابطه‌ای معنادار وجود دارد.

هم‌چنین، مطابق نتایج جدول ۵، مقدار ضریب رگرسیون (مقدار β) برابر با ۰/۵۹۳ است. با توجه به مقدار بزرگ آماره با مقدار ۴/۷۸۷ و سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ که به وضوح کم‌تر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ فرض پژوهش مبنی بر معناداری ارتباط درآمد خانوار بر سهم هزینه‌های ورزشی در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود. به بیان دیگر، با افزایش درآمد خانوارها، هزینه‌های ماهیانه پرداخت شده برای موارد ورزشی نیز افزایش می‌یابد. در یک نتیجه‌گیری دقیق‌تر به ازای افزایش یک واحد به درآمد خانوار به اندازه ۰/۵۹۳ به توان مخارج ورزشی ماهیانه خانوارها اضافه می‌شود.

جدول ۵. مربوط به بررسی ضریب رگرسیون درآمد خانوار و ارتباط آن بر سهم هزینه‌های ماهیانه ورزشی

مدل	مقدار β	خطای استاندارد	مقدار آماره t	سطح معناداری
مقدار ثابت	۲/۱۳۵	۰/۴۲۴	۷/۶۵۳	۰/۰۰۰
درآمد خانوار	۰/۵۹۳	۰/۰۱۸	۴/۷۸۷	۰/۰۰۰

در فرضیه فرعی نخست مبنی بر بررسی ارتباط معنادار تعداد اعضای خانوار بر سهم هزینه‌های ورزشی خانوار مطابق جدول ۶، نتیجه زیر بدست آمد.

جدول ۶. آزمون ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه بین تعداد اعضای خانوار و سهم هزینه‌های ورزشی

متغیرها	اندازه نمونه	ضریب همبستگی	سطح معناداری
تعداد اعضای خانوار ↔ سهم هزینه‌های ورزشی	۲۰۰	۰/۴۴۱	۰/۰۰۲

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد، ضریب همبستگی بین تعداد اعضای خانوار و سهم هزینه‌های ماهیانه ورزشی برابر با مقدار بزرگ ۰/۴۴۱ است که از این مقدار سطح معناداری ۰/۰۰۲ بدست آمده که با اختلاف قابل توجهی از ۰/۰۵ کوچک‌تر می‌باشد؛ از این رو، می‌توان نتیجه گرفت، در سطح اطمینان ۹۵ درصد بین تعداد اعضای خانوار و میزان هزینه‌های ورزشی رابطه‌ای معنادار وجود دارد. به بیان دیگر، هر چه تعداد اعضای خانوار افزایش می‌یابد میزان هزینه‌های ورزشی نیز افزایش می‌یابد. نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد مقدار ضریب رگرسیون (مقدار β) تعداد اعضای خانوار برای پیش بینی سهم هزینه‌های ماهیانه ورزشی برابر با ۰/۴۱۹ است. با توجه به مقدار بزرگ آماره با مقدار ۴/۰۱۴ و سطح معناداری ۰/۰۰۰ که به وضوح کم‌تر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ فرض پژوهش مبنی بر معناداری ارتباط تعداد اعضای خانوار بر سهم هزینه‌های ورزشی در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود. به بیان دیگر، با افزایش تعداد اعضای خانوارها، سهم هزینه‌های ماهیانه پرداخت شده برای موارد ورزشی

جدول ۷. بررسی ضریب رگرسیون تعداد اعضای خانوار و ارتباط آن بر سهم هزینه‌های ماهیانه ورزشی

مدل	مقدار β	خطای استاندارد	مقدار آماره t	سطح معناداری
مقدار ثابت	۱/۶۵	۰/۲۱۳	۶/۳۲۱	۰/۰۰۰
تعداد اعضای خانوار	۰/۴۱۹	۰/۱۲۴	۴/۰۱۴	۰/۰۰۰

نیز افزایش می‌یابد. در یک نتیجه‌گیری دقیق‌تر به ازای افزایش یک نفر به اعضای خانوار به اندازه ۰/۴۱۹ به سهم مخارج ورزشی ماهیانه اضافه می‌شود.

در فرضیه دوم مبنی بر بررسی ارتباط معنادار درآمد خانوار بر میزان مشارکت و فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان مطابق جدول ۸، نتیجه زیر بدست آمد.

جدول ۸. بررسی ضریب همبستگی پیرسون رابطه بین درآمد خانوار و فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان

متغیرها	اندازه نمونه	ضریب همبستگی	سطح معناداری
درآمد ماهیانه خانوار ↔ میزان مشارکت و فعالیت‌های ورزشی	۲۰۰	۰/۳۷۶	۰/۰۱۸

نتایج جدول ۸ نشان می‌دهد، ضریب همبستگی بین درآمد ماهیانه خانوار و میزان مشارکت و فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان برابر با مقدار ۰/۳۷۶ است که از این مقدار سطح معنی داری ۰/۰۱۸ بدست آمده که با اختلاف از عدد ۰/۰۵ کوچک‌تر می‌باشد؛ از این رو، می‌توان نتیجه گرفت، در سطح اطمینان ۹۵ درصد بین درآمد ماهیانه خانوار و میزان مشارکت دانش‌آموزان و تنوع فعالیت‌های ورزشی که انتخاب می‌کنند، رابطه‌ای معنادار وجود دارد. به بیان دیگر، هر چه درآمد خانوار افزایش می‌یابد میزان مشارکت ورزشی دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد و دانش‌آموزان تمایل به فعالیت‌های ورزشی متنوع‌تری را از خود نشان می‌دهند.

نتایج جدول ۹ نشان می‌دهد مقدار ضریب رگرسیون (مقدار β)، در آمد خانوار برای پیش‌بینی میزان مشارکت ورزشی دانش‌آموزان برابر با ۰/۳۳۲ است. با توجه به آماره با مقدار ۳/۱۲۹ و سطح معناداری ۰/۰۰۹ که به وضوح کم‌تر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ فرض پژوهش مبنی بر معناداری ارتباط درآمد ماهیانه خانوار بر میزان مشارکت و فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود. به بیان دیگر، با افزایش درآمد ماهیانه خانوارها، میزان مشارکت و فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد. در یک نتیجه‌گیری دقیق‌تر به ازای افزایش یک واحد به درآمد ماهیانه خانوار به اندازه ۰/۳۳۲ واحد به میزان مشارکت ورزشی و تنوع در فعالیت‌های ورزشی اضافه می‌شود.

جدول ۹. بررسی معناداری ضریب رگرسیون درآمد خانوار و ارتباط آن بر میزان مشارکت و تنوع فعالیت‌های ورزشی

مدل	مقدار β	خطای استاندارد	مقدار آماره t	سطح معناداری
مقدار ثابت	۱/۱۶۶	۰/۴۱۷	۵/۳۶۲	۰/۰۰۰
درآمد خانوار	۰/۳۳۲	۰/۰۱۶	۳/۱۲۹	۰/۰۰۹

در فرضیه سوم مبنی بر بررسی ارتباط معنادار در آمد خانوار بر میزان رضایت از هزینه‌های ورزشی دانش‌آموزان مطابق جدول شماره ۱۰، نتیجه زیر بدست آمد.

جدول ۱۰. آزمون ضریب همبستگی پیرسون رابطه بین درآمد خانوار و میزان رضایت‌مندی از هزینه‌های ورزشی

متغیرها	اندازه نمونه	ضریب همبستگی	سطح معناداری
درآمد ماهیانه خانوار ↔ میزان رضایت از هزینه‌های ورزشی	۲۰۰	۰/۵۸۱	۰/۰۰۰

نتایج جدول ۱۰ نشان می‌دهد، ضریب همبستگی بین درآمد ماهیانه خانوار و میزان رضایت از هزینه‌های ورزشی برابر با مقدار بزرگ و مثبت ۰/۵۸۱ است که از این مقدار سطح معناداری ۰/۰۰۰ بدست آمده که با اختلاف قابل توجهی از عدد ۰/۰۵ کوچک‌تر می‌باشد؛ از این رو، می‌توان نتیجه گرفت، در سطح اطمینان ۹۵ درصد بین درآمد ماهیانه خانوار و میزان رضایت‌مندی از هزینه‌های ورزشی رابطه‌ای معنادار وجود دارد. به بیان دیگر، هر چه درآمد خانوار افزایش می‌یابد میزان رضایت‌مندی از هزینه‌های ورزشی نیز افزایش می‌یابد.

نتایج جدول ۱۱ نشان می‌دهد مقدار ضریب رگرسیون (مقدار β) درآمد خانوار برای پیش‌بینی متغیر رضایت‌مندی از امکانات و هزینه‌های ورزشی برابر با ۰/۵۶۲ است. با توجه به مقدار بزرگ آماره با مقدار ۶/۸۵۶ و سطح معناداری ۰/۰۰۰ که به وضوح کم‌تر از عدد ۰/۰۵ می‌باشد؛ فرض پژوهش مبنی بر معناداری ارتباط درآمد ماهیانه خانوار بر میزان رضایت‌مندی از امکانات و هزینه‌های ورزشی دانش‌آموزان در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود. به بیان دیگر، با افزایش درآمد خانوارها، میزان رضایت‌مندی آنها از هزینه‌های ورزشی نیز افزایش می‌یابد.

جدول ۱۱. بررسی معناداری ضریب رگرسیون درآمد خانوار و ارتباط آن بر میزان رضایت‌مندی از هزینه‌های ورزشی

مدل	مقدار β	خطای استاندارد	مقدار آماره t	سطح معناداری
مقدار ثابت	۰/۴۲	۰/۰۱۹	۴/۳۲۸	۰/۰۲۱
درآمد خانوار	۰/۵۶۲	۰/۰۲۳	۶/۸۵۶	۰/۰۰۰

در یک نتیجه گیری دقیق‌تر به ازای افزایش یک واحد به درآمد خانوار به اندازه ۰/۵۶۲ واحد به میزان رضایت‌مندی آنها از هزینه‌ها افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه گیری

ورزش و فعالیت بدنی از ارکان اصلی سلامت عمومی به شمار می‌رود و در سطح خانوار نقشی تعیین‌کننده در کیفیت زندگی دارد. هزینه‌های ورزشی به مجموعه مخارجی که خانواده‌ها برای حفظ یا ارتقای سطح فعالیت بدنی خود یا فرزندان‌شان صرف می‌کنند، اطلاق می‌شود. این هزینه‌ها می‌تواند متنوع باشد و از ثبت‌نام در باشگاه‌های ورزشی، تهیه تجهیزات و لباس‌های مناسب تا پرداخت مربی خصوصی یا شرکت در دوره‌های آمادگی مسابقات را پوشش دهد. بر اساس نتایج پژوهش، درآمد خانوار بر سهم هزینه‌های ورزشی خانوار بصورت ماهیانه ارتباط معناداری دارد. بطوری‌که با اضافه شدن هر یک واحد به درآمد خانواده بر مبنای مدل رگرسیون به اندازه ۰/۵۹۳ به افزایش میزان و سهم هزینه‌های ورزشی ماهیانه اضافه می‌شود. با توجه به نتایج، تعداد افراد خانواده در سهم هزینه‌های ورزشی خانوار به صورت ماهیانه ارتباط معناداری دارد به گونه‌ای که به ازای اضافه شدن یک عضو به خانواده، سهم هزینه‌های ورزشی برای خانوار به اندازه ۰/۴۱۹ افزایش می‌یابد. با عنایت به نتایج درآمد خانوار بر میزان مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی ارتباط معنادار دارد به گونه‌ای که به ازای افزایش یک واحد به درآمد خانوار، میزان مشارکت دانش‌آموز از راه مدل رگرسیونی پژوهش به اندازه ۰/۳۳۲ واحد افزایش یافت. یافته‌ها نشان داد، در آمد خانوار بر میزان رضایت‌مندی خانوار از هزینه‌های ورزشی ارتباط معنادار دارد؛ به طوری‌که به ازای یک واحد افزایش به درآمد خانوار، میزان رضایت‌مندی خانوار از هزینه‌های ورزشی به اندازه ۰/۵۶۲ واحد افزایش می‌یابد. به بیان دیگر، چنانچه درآمد خانوار افزایش یابد، هزینه‌کردن در ورزش برای فرزندان در بین دیگر هزینه‌ها همراه با رضایتی بیش‌تر خواهد بود. هر چند چنین پژوهشی با این عنوان و جامعه آماری متفاوت قبلاً این انجام نشده تا بتوان نتایج را با هم مقایسه کرد ولی به طور کل می‌توان یک نقاط مشترک را با برخی از پژوهش‌ها مثل پژوهش گنج خنلو و همکاران در سال ۱۳۹۹ و جلائی و امجدی در سال ۱۳۹۸، پژوهش سیف پناهی در سال ۱۳۹۴ و همچنین، پژوهش تی باوت در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۱۷ مبنی بر سهم کم هزینه ورزش در سبد مخارج ماهانه خانوارها و تاثیر میزان درآمد ماهانه بر سهم سبد هزینه ورزشی یافت.

بنابراین، به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت: خانواده‌های با درآمد بالاتر تمایلی بیش‌تر به صرف هزینه در فعالیت‌های ورزشی دارند و هم‌چنین، دسترسی بیش‌تری به منابع و امکانات ورزشی با کیفیت خواهند داشت. با افزایش تعداد اعضای خانواده، سهم هزینه‌های ورزشی نیز افزایش می‌یابد و نیازهای ورزشی در خانواده‌های بزرگ‌تر بیش‌تر می‌شود اما موردی که باید به آن اشاره کرد این است که با افزایش تعداد اعضای خانواده لاجرم هزینه ورزشی هم بالاتر می‌رود و تنها خانواده‌هایی که توان مالی بالا دارند از پس این هزینه‌ها بر خواهند آمد. خانواده‌های با درآمد بالاتر به طور قابل توجهی بیش‌تر از خانواده‌های با درآمد پایین‌تر برای فعالیت ورزشی هزینه می‌کنند و خانواده‌های با درآمد پایین‌تر ممکن است به دلیل محدودیت‌های مالی مایل به تخصیص بودجه کم‌تری به فعالیت‌های ورزشی باشند.

بر اساس یافته‌های این پژوهش نتایج نشان داد که هزینه‌های ورزشی بخشی از سبد مخارج خانوارهای دانش‌آموزان شهرستان دورود را تشکیل می‌دهد و به عواملی مانند درآمد و تعداد اعضای خانواده وابسته می‌باشد. با توجه به شرایط اقتصادی بیش‌تر شهروندان دورود که از دهک‌های پایین اقتصادی جامعه هستند و وجود استعدادهای بی‌نظیر در ورزش قهرمانی، حمایت جدی از دانش‌آموزان را می‌طلبد تا با وجود نداشتن شرایط برای هزینه ورزش، شاهد تخریب این استعدادها

نباشیم. با بررسی اجمالی این نتایج و افزایش نرخ تورم، حمایت سیاستمداران در حوزه ورزش دانش‌آموزی امری الزامی و اجتناب‌ناپذیر است. لازم است با ایجاد زیرساخت‌های ورزشی به کمک تربیت بدنی آموزشگاهها و اداره ورزش و جوانان، سازمان‌های وابسته به شهرداری و ادارات گوناگون در افزایش سرانه ورزشی و همچنین، در اختیار قرار دادن اماکن ورزشی با حداقل هزینه و شهریه، اقدامات لازم جهت بهبود شرایط ورزشی دانش‌آموزان به عمل آید. یکی از پیشنهادهایی که می‌توان داشت این است که قانونی مبنی حمایت از دانش‌آموزان ورزشکار در قالب یارانه‌های ورزشی به مدرسه یا خانواده‌ها تعلق گیرد که البته مستلزم ارائه این پیشنهاد از طرف وزارت آموزش و پرورش به هیات دولت و مجلس شورای اسلامی است. در ادامه برخی پیشنهادات برخاسته از پژوهش به مدیران و مسئولان حوزه ورزش ارائه می‌شود. مسئولان ورزشی می‌توانند از این اطلاعات برای توسعه برنامه‌های حمایتی مانند یارانه‌ها و تخفیف‌ها برای خانواده‌های کم‌درآمد استفاده کنند تا دسترسی به فعالیت‌های ورزشی برای همه دانش‌آموزان ممکن شود. با توجه به تاثیر مثبت فعالیت‌های ورزشی بر سلامت جسمانی و روانی، ایجاد و توسعه زیرساخت‌های ورزشی مانند پارک‌ها، زمین‌های بازی و باشگاههای ورزشی در مناطق گوناگون می‌تواند به افزایش مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی کمک کند. مسئولان ورزشی می‌توانند از نتایج این پژوهش برای برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی درباره اهمیت ورزش و فواید آن برای سلامت جسمانی و روانی استفاده کنند. این برنامه‌ها می‌توانند به افزایش آگاهی خانواده‌ها و دانش‌آموزان درباره اهمیت ورزش کمک کنند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که تعداد اعضای خانواده نیز بر هزینه‌های ورزشی ارتباط دارد. مسئولان ورزشی می‌توانند برنامه‌هایی برای تشویق خانواده‌ها به شرکت در فعالیت‌های ورزشی گروهی و خانوادگی طراحی کنند تا مشارکت ورزشی دانش‌آموزان افزایش یابد. با توجه به تفاوت‌های مشاهده‌شده بین گروههای درآمدی گوناگون، مسئولان ورزشی می‌توانند سیاست‌های ورزشی محلی مناسبی تدوین کنند که به طور خاص نیازهای خانوارهای کم‌درآمد را مدنظر قرار دهد و دسترسی آنها به امکانات ورزشی را افزایش دهد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به عنوان پایه‌ای برای تحلیل‌های بیش‌تر و جامع‌تر درباره تاثیر هزینه‌های ورزشی بر سلامت و رفاه دانش‌آموزان و خانواده‌ها استفاده شود. این تحلیل‌ها می‌توانند به تدوین استراتژی‌های بلندمدت برای توسعه ورزش در جامعه کمک کنند. قدر مسلم این نوع اقدامات می‌تواند ضمن افزایش سطح تندرستی دانش‌آموزان که آینده سازان جامعه می‌باشد باعث ارتقاء قهرمانان ورزشی در رشته‌های ورزشی گوناگون شود. گذشته از این موارد که نیاز به اقدامات کلان می‌باشد حداقل کاری که مسئولان شهرستان دورود، با توجه به در دسترس بودن جاذبه‌های فراوان طبیعی و خدادادی، می‌توانند انجام دهند استفاده از ورزش‌های کم هزینه مانند کوهنوردی و کوهپیمایی است که در ایجاد روحیه و نشاط دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها نهایت تاثیرگذار خواهد بود.

منابع

- آندروف، ولادیمیر، و فرانسوئیس، ژان. (۱۳۸۰). "اقتصاد ورزشی"، ترجمه اله وردی جزایری، انتشارات سازمان تربیت بدنی. بای، ناصر و اصفهانی‌نیا، اکرم. (۱۳۹۸). مدلیابی اثر حمایت اجتماعی والدین، شایستگی ادراک شده و جو مدرسه بر لذت از شرکت در فعالیت‌های بدنی دانش‌آموزان دختر. پژوهش در ورزش تربیتی.
- برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۹۱). شورای عالی آموزش و پرورش، ۶۹-۱.
- تجلی، پگاه، تقی‌زاده، سیده‌زهرا، و صادقی‌افجه، زهره. (۱۴۰۰). مدل‌یابی اشتیاق تحصیلی بر اساس جو مدرسه و کیفیت زندگی با میانجی‌گری خودتنظیمی در دانش‌آموزان. انجمن جامعه‌شناسی آموزش و پرورش.
- تراب‌مستعدی، مریم، و ساعتچیان، وحید. (۱۳۹۷). اثربخشی فعالیت‌های انجمن ورزشی مدرسه بر کیفیت زندگی و عزت نفس دانش‌آموزان دختر با آسیب‌های بینایی. مطالعات روانشناسی ورزشی، ۷(۲۵).
- تمنائی‌فر، محمدرضا، لیث، حکیمه، و منصوری‌نیک، اعظم. (۱۳۹۲). رابطه حمایت اجتماعی ادراک شده با خودکارآمدی در دانش‌آموزان. یافته‌های نو در روانشناسی (روان‌شناسی اجتماعی).

- ثامنی کیوانی، فریبا، و امیرنژاد، سعید و همکاران. (۱۴۰۳). تأثیر عوامل اقتصادی بر هزینه‌های ورزشی دولت و خانوار در ایران. فصلنامه مطالعات بازاریابی ورزشی دوره پنجم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۳
- جلائی، سید عبدالمجید، و امجدی، محمد حسین. (۱۳۹۸). برآورد تقاضای ورزش خانوارهای ایرانی. فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش، سال دهم شماره دوم.
- جورکش، اعظم. (۱۳۹۸). بررسی رابطه کیفیت تعامل دانش‌آموز با کیفیت زندگی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری. فصلنامه روانشناسی، علوم اجتماعی و علوم تربیتی.
- سیف پناهی شعبانی، جبار، و قاسمی، رضا. (۱۳۹۴). بررسی سهم ورزش و فعالیت‌های بدنی در سبد اقتصادی شهروندان شهر اندیمشک. اولین همایش ملی علوم کاربردی ورزش و تندرستی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان
- عسکریان، فریبا، و جعفری، افشار. (۱۳۸۷). بررسی اقتصادی هزینه‌های ورزشی خانوار ایرانی در سالهای ۱۳۷۷ و ۱۳۸۰. نشریه پژوهش در علوم ورزشی. شماره ۱۸، ۷۵-۸۶.
- کلاشی، مازیار، حسینی، سید عماد، و رجایی، محمدهادی. (۱۳۹۴). اثر مخارج ورزشی دولت و خانوار بر تولید ناخالص داخلی در ایران، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۳۸
- گزارش‌های مرکز آمار ایران از طرح‌های آمارگیری هزینه و درآمد خانوارها طی سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱
- گنج خانلو، جعفر، عسگریان، فریبا، و طهماسبی، فرامرز. (۱۳۹۷). تأثیر مخارج دولت بر بودجه ورزشی خانوارهای ایرانی. فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش، سال نهم شماره سوم.
- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی. (۱۴۰۲). گزارش نظارتی با عنوان «بررسی وضعیت فعالیت بدنی و ورزش در سبد فراغتی خانوارهای ایرانی»، شماره مسلسل: ۱۹۴۶۳.
- Brown, L., & Green, D. (2019). Family Budget Allocation: A Comprehensive Guide. New York: Finance Press.
- Cambridge Econometrics. (2002) Evaluating the Regional Economic Impact of Sport 17- the proposed Model Framework, An Interim Report Submitted Sport England.
- Ganjkhannloo, J., askarian, F., & Tahmasebi, F., (2020). The effects of government costs on sports budget for Iranian households. Sport Management and Development, 9 (3):126137.
- Guthold R, Stevens GA, Riley LM, Bull FC. (2018)Worldwide trends in insufficient physical. Educational Research Review, 12(3), 115-128.
- Johnson, K. A. (2018). Sports Participation and its Effects on Academic Performance. Educational Research Review, 12(2), 112-125.
- Li, J., Huang, S., Min, S., & Bu, T., (2022). Modeling the driving factors of the value added in the Chinese sports industry: a ridge regression. Sustainability, 14(12), 7170.
- LU, H.u., (2021). Enhancing university student employability through practical experiential learning in the sport industry: An industry-academia cooperation case from Taiwan. Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education, 28: 100301.
- Thibaut, E., Eakins, J., & Vos, S., (2016). Scheerder J. Time and money expenditure in sports participation: The role of income in consuming the most practiced sports activities in Flanders. Sport Management, Review, 20(5): 455-467. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2016.12.002>
- Thibaut, E., Eakins, J., Willem, A., & Scheerder, J. (2020). Financial barriers for sports consumption: The dynamics of the income-expenditure relation. Sport, Business and Management. 10(3), 245-261. <https://doi.org/10.1108/SBM-04-2019-0026>
- 25- Ministry of Sports and Youth Affairs. (2022). National Survey on Sports Participation and Physical Activity. Tehran: Ministry of Sports and Youth Affairs.
- 26-Parks, J.B., Zanger, B.R.K. & Quarterman, J. (1998), Co9«Physical Education and Sport at school in Europe»; Eurydj network. European Commission. Education and Training.
- Sanderson, k., Harris, F., Russel, S., & Chase, S. (2000). "The Economic Benefits of Sport A Review". Business and Economic Research Ltd (BERL).
- Smith, J. A., & Jones, M. B. (2020). The Impact of Physical Activity on Health and -Wellbeing. Journal of Public Health, 15(3), 45-60.
- Vandermeersch, H., & Vos, SScheerder, J. (2015). Who's joining the club? Participation of socially vulnerable children and adolescents in club-organised sports. Sport, Education and Society, 20, 941-958. <https://doi.org/10.1080/13573322.2013.856293>

World Health Organization (WHO). (2021). Global Recommendations on Physical Activity for Health. Geneva: WHO.

Zhou, L., & Ke, Z., (2023). Waqas M. Beyond the Arena: How sports economics is advancing China's sustainable development goals. *Heliyon*. 9(7): <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e18074>.

Investigate the Share of Sports Expenses in the Management of the Spending Portfolio of Students' Families in Doroud City

Saeedeh Hashemzadeh¹, Mahmoud Raouf^{2*}

Article Info	Abstract
Article type: Research Article	The aim of this study was to investigate the share of sports expenses in the management of the spending portfolio of students' families in Doroud city. The present study is applied in terms of its purpose and is a descriptive - survey research. The study population was all households of students studying in the year 1402-1403, from which 200 households were selected using simple random sampling. A researcher-made questionnaire consisting of 26 questions and 5 components was used to collect data: number of family members, monthly family income, share of monthly sports expenses, student participation in sports activities, and family satisfaction with sports expenses. SPSS software was used to analyze the research data at two descriptive and inferential levels. The results of the analysis of the indicators showed that the average monthly income of each family was about 150 million Rial, of which 7 percent was the share of family sports expenses. At the level of inferential statistics, the Kolmogorov-Smirnov test first confirmed the normality of the data, and then Pearson correlation coefficient and regression analysis were used to examine the research hypotheses. The research findings showed that family income has a significant direct effect on the share of sports expenses. The number of family members also has a significant direct effect on the share of sports expenses of each family. In addition, family income has a significant direct effect on the level of participation and variety of sports activities and the level of satisfaction with sports expenses.
Keywords	Sports cost share, Family spending basket, Monthly family income

Publisher: Islamic Azad University Qods Branch

Corresponding Author: Mahmoud Raouf

Email: mh.raouf@yahoo.com

1. Master of Sports Marketing Management

2. Asistente Professor, Department of Physical Education, Doroud Branch, Islamic Azad University, Doroud, Iran (Corresponding Author)